

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 23 d.
(OR. fr)

9179/22

COMPET 344
IND 176

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	<i>Pasirengimas 2022 m. birželio 9–10 d. Konkurencijų tarybos posėdžiui</i> Europos strateginių pramonės ekosistemų atsparumo didinimas <i>Politiniai debatai</i>

Rengiantis 2022 m. birželio 9 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje įvyksiantiems politiniams debatams, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas „Europos strateginių pramonės ekosistemų atsparumo didinimas“.

Europos strateginių pramonės ekosistemų atsparumo didinimas

Politiniai debatai

Pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas

Spręsti mūsų trumpalaikės priklausomybės problemas ir stiprinti mūsų ilgalaikį atsparumą

Atsižvelgiant į tai, kad Sąjunga turi atremti viena po kitos kylančias krizes, reikia intensyviai dirbti, kad būtų sustiprintas Europos ekonomikos ir strateginių ekosistemų atsparumas, ir kartu numatyti besikeičiančius mūsų poreikius siekiant įgyvendinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką.

Rusijos agresija Ukrainoje leido aiškiai suprasti, kad ES turi imtis ryžtingų veiksmų šioje srityje, nes be energetikos problemų ši agresija atskleidžia ir mūsų tiekimo tam tikrose srityse pažeidžiamumą. Visų pirma šis pažeidžiamumas yra susijęs su žaliavomis, pavyzdžiui, aliuminiu, vanadžiu, tam tikrais retųjų žemių elementų koncentratais ar paladžiu, kurie yra labai svarbūs ištekliai įvairioms Europos pramonės ekosistemoms, o taip pat su inertinėmis dujomis, pavyzdžiui, neonu, naudojamu puslaidininkių gamyboje, kurio 70 % pasauliniu mastu pagaminama Ukrainoje.

2022 m. kovo 11 d. Versalio deklaracijoje valstybių ir vyriausybių vadovai šiuos uždavinius priskyrė svarbiausiems Sąjungos darbotvarkės klausimams. Be to, savo 2022 m. kovo 25 d. išvadose¹ Europos Vadovų Taryba paragino kurti atviresnę ir tvirtesnę ekonominę bazę, „visų pirma mažinant mūsų strateginę priklausomybę pažeidžiamiausiose srityse, pavyzdžiui, svarbiausiųjų žaliavų, puslaidininkių, sveikatos, skaitmeninėje ir maisto srityse, taip pat vykdant ambicingą ir tvirtą prekybos politiką ir skatinant investicijas“ ir „kuo greičiau palaipsniui mažin[ti] savo priklausomybę nuo Rusijos dujų, naftos ir anglies importo, kaip nustatyta Versalio deklaracijoje“. Atsižvelgiant į ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais ir per šį semestrą įvykusias diskusijas, būtina, kad Konkurencingumo taryba atliktų svarbų vaidmenį įgyvendinant Europos Vadovų Tarybos gaires.

Nuo sveikatos krizės pradžios 2020 m. kovo mėn. intensyviai dirbama sprendžiant Europos strateginės priklausomybės ir jos padarinių pramonės ekosistemoms problemas, kurios išaugo dėl dabartinių ekonominių, geopolitinių ir tiekimo krizių. Visų pirma Europos Komisija savo 2020 m. kovo mėn. pramonės strategijoje² ir 2021 m. gegužės mėn. atnaujintoje pramonės strategijoje³ pasiūlė imtis įvairių veiksmų. 2020 m. vasarą pradėtas įgyvendinti gaivinimo planas „NextGenEU“, 2021 m. vasario mėn. patvirtinta peržiūrėta prekybos politika⁴, intensyvesnis tvarių pramonės pokyčių įgyvendinimas pasitelkiant 55 % tikslo priemonių rinkinį⁵, taip pat komunikate dėl skaitmeninio dešimtmečio⁶ kiekybiniai tikslai, kurie skaitmeninėje srityje turi būti pasiekti iki 2030 m., yra šių pastangų dalis.

¹ Dok. EUCO 1/22.

² Dok. 6782/20.

³ Dok. 8553/21.

⁴ Dok. 6308/21.

⁵ Dok. 10849/21.

⁶ Dok. 6974/21.

Galiausiai, atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos prašymus⁷, Sąjunga parengė pažeidžiamumo analizę. 2021 m. gegužės mėn. taip pat ir Komisija pateikė Europos strateginės priklausomybės analizę ir ją atnaujino⁸ 2022 m. vasario mėn.

Taigi Europos Sąjunga turi faktinių analitinių duomenų, kuriais remdamasi gali tiksliai ir proporcingai nustatyti savo pramonės srities ir reguliavimo veiksmus.

Vykdant darbą Taryboje arba šį pusmetį pirmininkaujančios valstybės narės organizuose neformaliuose posėdžiuose šie prioritetai jau tampa aiškiais, plataus užmojo ir realistiškais Europos tikslais, kurie strateginėse pramonės ekosistemose turi būti pasiekti ne vėliau kaip 2030 m. Komunikate dėl skaitmeninio dešimtmečio nustatytas aiškus su puslaidininkiais susijęs tikslas, sveikatos, skaitmeniniame, taip pat žemės ūkio ir maisto sektoriuose įgyvendinamos įvairios iniciatyvos, o komunikate dėl plano „RePowerUE“ Komisija pasiūlė plataus užmojo planą energetikos srityje. Siekiant Europos tikslų reikia įvertinti susijusių viešųjų ir privačiųjų investicijų poreikius ir nustatyti, kokie reguliavimo sistemos pakeitimai yra būtini, kad būtų sukurta pakankamai paskatų šioms investicijoms įgyvendinti. Šiame procese turės intensyviai dalyvauti visi suinteresuotieji subjektai.

Šis darbas taip pat turi būti papildytas platesniu požiūriu, apimančiu įvairius vidaus rinkos ir jos stiprinimo aspektus, socialinių ir su klimatu bei aplinka susijusių Europos vertybių užtikrinimą vykdant tiekimą, iššūkius, susijusius su vienodų sąlygų užtikrinimu, ir strateginių partnerysčių su kitais pasaulio regionais plėtojimą.

⁷ Dok. EUCO 13/20.

⁸ Dok. 6506/22.

Igyvendinti Versalio deklaraciją: svarbiausių žaliavų atvejis

Sąjungos padėtis yra itin pažeidžiama, kiek tai susiję su mūsų apsirūpinimu žaliavomis: pirmoje Europos strateginės priklausomybės analizėje nurodoma, kad 2021 m. pagaminome mažiau nei 2 % žaliavų, reikalingų tokiems gaminiams, kaip baterijos, vėjo jėgainės ar robotikos gaminiai, pagaminti. Tačiau žaliavos būtinos daugumai Europos pramonės ekosistemų. Taigi ši strateginė priklausomybė persiduoda kitiems svarbiems Europos ekonomikos sektoriams, pavyzdžiui, automobilių ir elektronikos sektoriams.

Europos Komisija jau ėmėsi veiksmų šioje srityje: visų pirma, 2020 m. rugsėjo mėn. ji paskelbė žaliavų veiksmų planą ir įsteigė Europos žaliavų aljansą. Šis aljansas nustatė 28 gavybos, rafinavimo ir perdirbimo pajėgumų plėtojimo projektus, investicijas į kuriuos sudaro iš viso 12 mlrd. EUR. Metų pradžioje ji paskelbė apie 400 mln. EUR vertės viešųjų / privačiųjų investicijų, skirtų elektromobilių baterijoms reikalingoms žaliavoms, fondo įsteigimą.

Atsižvelgiant į Taryboje atliktą darbą, viena vertus, galėtų būti bendrai numatytas horizontalusis iki 2030 m. pasiekimas kiekvienai iš 30 žaliavų, kurias Komisija nustatė kaip svarbiausias, kuris galėtų apimti minimalią ribą, pavyzdžiui, 30 % mūsų pirminės ir antrinės vidaus gamybos poreikių, ir, kita vertus, tikslas sumažinti mūsų priklausomybę nuo vienintelių išorės tiekimo šaltinių, kiek tai susiję su jų gavyba ir (arba) perdirbimu.

Kad pasiektų šį tikslą, Sąjunga turi dėti daugiau pastangų ir naudotis visomis turimomis priemonėmis, bendrai imdamasi: i) plėtoti Europos žaliavų gavybos ir perdirbimo pajėgumus, visų pirma įgyvendindama Europos žaliavų aljanso nustatytus projektus, ii) remti žiedinės ekonomikos, perdirbimo, pakeitimo kitomis medžiagoms ir inovacijų sprendimus, iii) užsitikrinti tiekimą iš ne Europos valstybių, kuriant strategines partnerystes ir investuojant užsienyje, iv) užtikrinti, kad tiek vykdančios gavybą vietoje, tiek importuojant būtų gerbiamos su aplinka susijusios vertybės.

2022 m. gegužės 18 d. paskelbtame komunikate dėl plano „REPowerUE“ Komisija taip pat paskelbė rengianti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl žaliavų, kuriuo siekiama sustiprinti Europos vertės grandinę nustatant gamtos išteklius, plėtros ir žaliavų gavybos projektus, kartu užtikrinant aukštą aplinkos apsaugos lygį ir skatinant žiedinę ekonomiką.

Klausimai diskusijai

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus elementus, ministrų bus prašoma pateikti nuomonę šiais klausimais:

- *Kokius veiksmus reikia įgyvendinti prioriteto tvarka, siekiant tęsti su Versalio deklaracija susijusius darbus ir nustatyti konkrečius Europos gamybos ir priklausomybės mažinimo šešiuose strateginiuose sektoriuose tikslus?*
- *Atsižvelgiant į tai, kad paskelbta apie būsimą žaliavų reguliavimo iniciatyvą, ir į augančius mūsų poreikius įgyvendinant dvejopą pertvarką, kokia politika, jums būtų priimtina siekiant plėtoti pirminę ir antrinę gamybą Europoje ir stiprinti svarbiausiųjų žaliavų tiekimo iš valstybių už Europos ribų atsparumą?*
